

Gregory Frateur en Nicolas Rombouts herenigd na breuk Dez Mona

Zanger Gregory Frateur en contrabassist Nicolas Rombouts hadden in de voetsporen van hun vaders een kapsalon kunnen uitbaten of koffie kunnen verkopen. Ze verkozen de vrijheid van het artiestenbestaan. Als Dez Mona werkten ze lang samen, tot het niet meer leuk was. Op ‘Echo_Re_Echo’ sluiten ze elkaar weer in de armen.

TOM PEETERS

Wanneer Gregory Frateur en Nicolas Rombouts op een zonnige herfstnamiddag aanschuiven op een levendig Borgerhouts terras hebben ze er net een repetitie voor een nieuw project op zitten. Binnenkort nemen ze het repertoire van jazzlegende Billie Holiday onder handen, klinkt het enthousiast.

Het lijkt alsof de generatiegenoten elkaar voorgoed teruggevonden hebben nadat Rombouts in 2016 uit Dez Mona was gestapt, de band die ze in 2003 samen hadden gelanceerd. ‘Artistiek was het op, met alle emoties van dien’, zegt hij terwijl hij een cappuccino bestelt. ‘Ik vond het toen heel erg dat Nicolas de groep verliet’, zegt Frateur. ‘Maar achteraf bekeken was het de beste optie. Je kan even in een destructieve spiraal blijven functioneren, maar niet eeuwig.’

Rombouts begon met andere muzikanten te spelen en stampte een studio en een label uit de grond. ‘Dat gaf ademruimte. Die verse zuurstof heeft ons beiden ook als mens veranderd.’

Frateur bleef intussen Dez Mona runnen. In die periode was WArD/waRD, het dansgezelschap van choreografe Ann Van den Broek, de biotoop waar ze elkaar soms tegenkwamen. Hun soundtrack bij de voorstelling ‘The Red Piece’ was in 2013 nog als Dez Mona gemaakt, maar Frateur zou later ook als performer en regieassistent werken aan voorstellingen van het dansensemble waarvoor Rombouts de muziek schreef.

‘Ann en ik wilden al langer vanuit onze artistieke taal een echte dialoog creëren, maar daarvoor hadden we een muzikant nodig. Zo kwamen we, ondanks mijn tumultueuze creatierelatie met hem, weer bij Nicolas uit. Dat hij me net toen vroeg om mee te schrijven aan de begingeneriek van de tv-serie ‘Juliet’ gaf de doorslag om te springen. Er was genoeg tijd overheen gegaan’, zegt Frateur.

Alles moet tegenwoordig met de paplepel ingegeven worden. De boodschap voor ons zou dan zijn: maak het maar niet te donker of te moeilijk. Maar dat weigeren we.

Gregory Frateur

Rombouts mocht meteen mee het podium op tijdens het jubileumconcert ter ere van 20 jaar Dez Mona in de Bourla. Een emotioneel moment dat voelde als thuiskomen, klinkt het. Frateur: ‘We hadden hem bewust niet vervangen als bassist. Het accordeon van Roel Van Camp en de gitaar van Sjoerd Bruil zochten ter compensatie de lagere regionen op, ook al beperkte hen dat in hun eigen taal.’

Dat het duo zijn draai vond bij WArD/waRD is geen verrassing. De missionstatement van het gezelschap heeft het over dualiteit en het belang van een spiegelbeeld en sparringpartner.

‘Nicolas hoeft maar twee noten te spelen om me te doen klikken. Dez Mona combineerde altijd al de hoogste én de laagste noot. De rest vulden we als duo denkbeeldig in. Dat idee past bij de minimalistische benadering van Ann, die direct en duidelijk is, maar tegelijk ruimte laat. Dat hoge en lage is als yin en yang. Ze kunnen zonder elkaar, maar één plus één is drie’, legt hij uit.

Van den Broek wachtte de muziek af om de bewegingen vast te leggen voor de voorstelling, die afgelopen voorjaar in Nederland in première ging en volgende week opent in Vlaanderen. ‘De nummers waren het vertrekpunt van onze dialoog en vormen geen soundtrack bij de bewegingen. Daarom brengen we ze apart uit’, zegt Frateur.

De crisisstaat van de wereld

Het resultaat op ‘Echo_Re_Echo’ klinkt opvallend lyrisch, en dat ondanks de industriële klanken waarmee Rombouts met akoestische en elektrische bas en synthesizers de crisisstaat van de wereld evoceert. Teksten schreef Frateur in een vakantiehuisje in Arendonk. ‘Even de stad ontvluchten en me isoleren van het dagelijkse ritme hielp me te focussen.’

De eerste track die op papier stond was ‘Nothing to Be Liked’, een statement tegen wat Frateur de ‘gemaktsunami’ noemt. ‘Alles moet tegenwoordig met de paplepel ingegeven worden. Maar dat drukt makers in een keurslijf. De boodschap voor ons

Bio's

- Gregory Frateur (46) volgde een opleiding schrijnwerkerij en werkte als kapper voor hij doorbrak als achtergrondzanger van Daan. In 2003 stichtte hij samen met Nicolas Rombouts Dez Mona, waarmee hij een tiental albums en enkele soundtracks maakte. Met Lost Speedy Bobs, een trio met Roy Aernouts en Niels Verheest, frist hij Vlaamse levensliederen op.
- Nicolas Rombouts (48) studeerde geschiedenis, contrabas en jazz. Hij speelt al 20 jaar in de band van Guido Belcanto en toerde onder meer met Stef Kamil Carlens. Op zijn label Mokuhi Sonorities bracht hij de debuten van het jazztrio Bodem en de singer-songwriter Alice George Perez uit.

Gregory Frateur en Nicolas Rombouts richtten in 2003 de rockgroep Dez Mona op. Na een breuk in 2016 vonden ze elkaar weer door een dansvoorstelling van het gezelschap WArD/waRD. © ALEXANDER D'HIET

koor in ‘Wrap Your Mind around It’ alleen op de plaat te horen. ‘Het brengt wat hoop op het einde van een track waarin ik zing niet meer te weten hoe ik me moet verhouden tot al die beelden die we onder onze neus geschoven krijgen. Ik droom er nu al van om het ook ooit live te brengen met een echt koor.’

Net omdat het verhaal van Frateur de songs overeind hield, kon Rombouts telkens de klankkleur toevoegen die hij nodig achtte. ‘Ik kon de muziek grootser, industriëler of extremer maken zonder het gevoel te krijgen met een onverstaanbaar experiment bezig te zijn.’

Dat de plaat afsluit met de verstilde piano-song ‘Our Children’ verrast niet. ‘Ik had met Ann afgesproken dat we een soort centrum zouden zijn dat kon terugblikken op waar we vandaan kwamen, en kon vooruitkijken naar waar we naartoe gaan. De rode draad was hoe we ons verhouden tot al die echo's tussen verleden en toekomst.’

Mijn advies aan elke muzikant is: zoek een halftijdse job. Dan ben je vrij om de muziek te maken die je echt wil maken.

Nicolas Rombouts

We have changed, klinkt het finaal als teken van hoop. ‘Nicolas en ik hebben opnieuw een plaat gemaakt omdat we veranderd zijn. Vroeger was ik veel explosiever. Ik vind confrontatie nog steeds belangrijk, maar zoek daar nu de verbinding in. Dialoog is primair. Honger blijven hebben, dingen willen bijleren en durven te veranderen, niet alleen van mening maar ook als persoon, definieert ons als mens. Zodra je daarmee stopt, zit je vast op je eiland.’

Losbreken

‘Wij zijn allebei moeten losbreken, op verschillende manieren’, zegt Frateur. ‘Voor Nicolas was het niet makkelijk om in zijn familie voluit voor de muziek te gaan.’ Rombouts knikt. ‘Mijn vader heeft inderdaad lang gedacht dat ik rechten zou gaan studeren en later in het koffiebedrijf van de familie zou stappen. Tot ik zei dat dat dus niet ging gebeuren.’

De vader van Frateur runde dan weer een reeks succesvolle kapsalons tussen Boom en Brussel en werd later zelfstandig verdeler van kappersproducten. ‘Hij was amper thuis. Mijn keuzes waren daar deels een reactie op, al heb ik ook zelf nog even een kapsalon gehad in Antwerpen, tot groot jolijt van mijn vader. Door mijn dwarsheid ben ik kunnen losbreken. Uiteindelijk is het allemaal goed gekomen en zijn onze vaders nog vaak naar onze concerten komen kijken.’

Ook voor Dez Mona oogt de toekomst intussen rooskleurig. ‘We zijn weer beginnen te repeteren. Met Nicolas op de bas kunnen Sjoerd en Roel weer shinen op hun instrumenten.’

‘Echo_Re_Echo’ van Gregory Frateur en Nicolas Rombouts verschijnt morgen.

De gelijknamige dansvoorstelling is te zien op 21 oktober in CC De Werft in Geel, op 23 oktober in CCHA in Hasselt, en op donderdag 30 oktober in Corso in Berchem.

zou dan zijn: maak het maar niet te donker of te moeilijk. Maar dat weigeren we.’

Rombouts geeft les aan de Hogeschool PXL in Hasselt en ondervindt er dezelfde monocultuur. ‘Als startende band dwingt men je er haast om deel te nemen aan de drie wedstrijden: Humo’s Rock Rally, De Nieuwe Lichting en Sound Track. Alsof dat de heilige graal is waarmee je programma-toren kan overtuigen, terwijl het muziekveld natuurlijk veel breder is en je in de underground vrijer kan zijn. Mijn advies aan elke muzikant is: zoek een halftijdse job. Dan ben je vrij om de muziek te maken die je echt wil maken. Dat is essentieel in een ontwikkelingsproces. Nu vragen platenfirma’s voor ze je tekenen eerst om een fanbasis uit te bouwen op TikTok. Op mijn eigen label mag muziek nog een kunstvorm zijn in plaats van een economisch product.’

Durven te veranderen

Bij de opnames van het album liet het duo zich niet leiden door de vorm die de muziek aanneemt in de voorstelling. Zo is het